

# Steatocystoma multiplex úspěšně léčené perorálním izotretinoinem – kazuistika

MUDr. Zuzana Nevalová, Ph.D.

Akné poradna, Nemocnice Jihlava, p. o.

Je popsána kazuistika 30letého muže, který byl odeslán do akné poradny pro kožní obtíže trvající asi 8 let. Objektivně byla na obličeji, krku a na trupu přítomna četná vyklenutí, největší pod levým obočím a pod pravým boltcem. Na trupu byly ojedinělé komedony, papuly a noduly. Histologické vyšetření jedné z cyst pod pravým boltcem stanovilo diagnózu steatocystoma multiplex. Pro současnou diagnózu acne nodulocystica a steatocystoma multiplex byla zahájena léčba perorálním izotretinoinem v počáteční dávce 0,25 mg/kg/den, po měsíci byla dávka navýšena na 0,40 mg/kg/den. Akné byla zhojena po 6 měsících, pro steatocystoma multiplex bylo v léčbě pokračováno. Od 20. měsíce byla dávka izotretinoinu postupně snižována až na 0,075 mg/kg/den (10 mg 4x týdně). Pacient toleruje tuto léčbu velmi dobře. Lokálně po celou dobu aplikuje adapalen v krému na noc. Po 1,5 roce byla excidována největší cysta pod levým obočím s velmi dobrým kosmetickým efektem. Pacient je v péči akné poradny již 3 roky. Cystičky na obličeji, krku a na trupu se pomalu zmenšují, některé vymizely. Vzhledem k chronicitě diagnózy steatocystoma multiplex je u pacienta plánována léčba malými dávkami perorálního izotretinoinu dlouhodobě za pravidelných kontrol. Pacient je s efektem léčby velmi spokojený.

**Klíčová slova:** steatocystoma multiplex, akné, isotretinoin, dlouhodobá léčba.

## Steatocystoma multiplex successfully treated with peroral isotretinoin – a casuistics

A casuistics of a 30-year-old man who was sent to our Acne Clinic because of skin problems lasting for about 8 years is presented. Objectively, on the face, neck and trunk many arches were present, the biggest one under the left eyebrow and under the right ear. There were some comedones, papules and small nodules on the trunk. Histological examination of a cyst under the right ear revealed a diagnosis of steatocystoma. Because of concomitant diagnoses acne nodulocystica and steatocystoma multiplex, a treatment with peroral isotretinoin was started with an initial dose 0,25 mg/kg/day, after one month the dose was increased to 0,40 mg/kg/day. Acne was cleared within 6 months. Because of steatocystoma multiplex, the treatment with peroral isotretinoin has been continued. After 20 months of the treatment, the dose of isotretinoin was decreased step by step to a dose 0,075 mg/kg/den (10 mg 4x weekly). The treatment is very well tolerated. For the whole time, local adapalen cream in the evening is applied. In the meantime, the biggest cyst under the left eyebrow was excised with a very good cosmetic result. Cysts on the face, neck and trunk have been slowly diminishing, some have disappeared. Because of steatocystoma multiplex is a chronic disease, a long-term treatment with a low-dose of peroral isotretinoin under regular check-ups has been planned. The patient is very satisfied with the treatment's effect.

**Key words:** steatocystoma multiplex, acne, isotretinoin, long-term treatment.

## Úvod

**Steatocystoma** (SM) bylo poprvé popsáno Jamiesonem v roce 1873. Název choroby stanovil Pringle v roce 1899. Synonyma jsou polycystická choroba epidermis nebo sebo-

cystomatóza. Ojedinělé, izolované léze, jsou označovány steatocystoma simplex. Pokud jsou projevy mnohočetné, jde o steatocystoma multiplex. Steatocystoma multiplex (SM) je vzácné genetické onemocnění (1, 2) charakte-

rizované mnohočetnými dermálními cystami různé velikosti, které se nacházejí v místech, kde jsou dobře vyvinuté pilosebaceózní jednotky, především v axilách, na krku, trupu a na horních končetinách (3–6). U žen je SM častější



MUDr. Zuzana Nevalová, Ph.D.  
Akné poradna, Nemocnice Jihlava, p. o.  
nevalovaz@nemji.cz

Cit. zkr: Dermatol. praxi. 2023;17(4):212-218

Článek přijat redakcí: 31. 10. 2023

Článek přijat k publikaci: 8. 11. 2023